

21.9.2020

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Hallituksen esitys laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä poliisilain 2 luvun 9 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

HEL 2020-010251 T 03 00 00

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Kommentit koskien sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan muuttamista sekä maksettavia korvauksia (9 a §, 79 § ja 79 a §)

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että 9a §:ssä tulee olla selkeästi ilmaistuna velvoite kunnan kuulemisesta, ennen kuin aluehallintovirasto tai sosiaali- ja terveysministeriö tekee säännöksessä tarkoitetun päätöksen.

Toimiala kiinnittää huomioita 9a §:n osalta siihen, että jos aluehallintovirasto antaa päätöksen terveydenhuollon yksikön siirtymisestä sosiaalihuoltoon, tämä aiheuttaa tietosuojaan ja käyttöoikeuksiin liittyviä haasteita. Terveydenhuollon työntekijöillä ei ole käyttöoikeuksia sosiaalihuollon järjestelmiin ja päinvastoin.

79 §:ää tulee muuttaa. Ehdotettu muotoilu lisää kuntien kustannusvastuita. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että kustannusvastuun tulee olla valtiolla.

Kommentit koskien toimenpiteitä koronavirustaudin leviämisen estämiseksi oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa (57 a §)

Perusteltu muutos.

Kommentit koskien toimenpiteitä koronavirustaudin leviämisen estämiseksi elinkeinotoiminnassa ja muussa toiminnassa (58 c §, 58 d §, 58 g § ja liite sekä 58 h § 1 mom.)

58 d §:n osalta todettakoon, että 1 momentissa säädettyä velvoitetta voidaan soveltaa, kun sairaanhoitopiirin alueella 14 päivän aikana todennettujen tartuntojen ilmaantuvuus 100.000 asukasta kohti ylittää [10]. Jos tuo hakasulkeissa oleva luku tarkoittaa siis ilmaantuvuutta 10/100 000 as. 14 vrk:ssa, luku on liian matala. Jo tällä hetkellä tuo luku ylittyy viidessä sairaanhoitopiirissä. On huomattava, että ulkomaan liikenteessä tuo raja-arvo on 25. 58 g §:ssä raja-arvona on myöskin 25.

Kommentit koskien henkilöliikennettä koskevia toimenpiteitä (58 c §, 58 e § ja 58 f § sekä 58 h § 2 mom.)

Ei kommentteja.

21.9.2020

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Kommentit koskien karanteenia, erityistä ja annettavia ohjeita koskevia säännöksiä (57 §, 60 §, 63 §, 67 §, 68 § ja 69 §)

57§, 60§ ja 63§: Käytännössä ei ole mahdollista, että tartuntataudeista vastaavalla lääkärillä olisi henkilökohtaisesti velvollisuus antaa ohjeet sairastuneille tai sairastuneeksi perustellusti epäillyille tai altistuneille tai altistuneiksi perustellusti epäillyille henkilöille. Suurten kaupunkien epidemiologisen toiminnan näkökulmasta ohjeiden antajana tulisi voida olla myös muu kunnan tartuntatautiyksikössä työskentelevä terveydenhuollon ammattilainen. Tartuntataudeista vastaava lääkäri kuitenkin vastaisi ohjeiden antamisesta ja niiden sisällöstä.

63 §:ssä tulisi säätää siitä, että jos karanteenipäätöksen voimassaoloaikana tulee tarve eristämispäätökselle, karanteenipäätös raukeaa automaattisesti (eli erillistä päätöstä ei tarvittaisi).

67 §:ssä olisi syytä säätää myös lukitsemisen keston määrittämisestä päätöksessä ja siitä, että lukitseminen on lopetettava heti kun se ei ole enää välttämätöntä.

69 §:ssä tulisi säätää siitä, että rajoituspäätöksen kohteena olevan henkilön yhteydenpito läheisiin tulisi turvata tapaamisten rajoittamisesta huolimatta muilla käytettävissä olevilla yhteydenpitokeinoilla.

Muutokset ovat muilta osin perusteltuja.

Kommentit koskien valvontaa, tiedonsaantioikeutta ja virka-apua koskevia säännöksiä (59 a - 59 c §, 88 a §, 89 § sekä poliisilain muutos)

Eesityksen perustelujen mukaan kunnille esitettyjen valvonta- ja ohjaustehtävien arvioidaan olevan toteutettavissa organisoimalla nykyisiä toimintoja eikä uusista tehtävistä siten arvioida aiheutuvan kustannuksia. On kyseenalaista, että kunnan viranomaisilla olisi resursseja 59 a ja b §:ssä säädettyihin tarkastuskäynteihin ja muuhun tosiasialliseen valvontaan.

Valvonnasta säädettäessä tulisi harkita mahdollisuutta järjestää tartuntatautilain mukainen valvonta osaksi myös valvottavien omavalvonnan keinoin, tähän liittyisi valvonnan kohteen velvollisuus omavalvontasuunnitelman laatimiseen.

Kommentit koskien muita pykäläitä (3 §, 24 §, 91 § ja 92 §)

24 §:n osalta sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että lain tasolla tulisi säätää tarkasti luovutettavista tiedoista niin altistuneen kuin tartunnanlähteen osalta. Käsitteenä välttämättömät tiedot on monitulkintainen ja vaatii tapauskohtaista harkintaa. Aikakriittisissä tilanteissa olisi olen-

21.9.2020

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

naista, että luovutettavat tiedot ovat selkeästi määritelty lain tasolla ja näin tietojen luovutus olisi sujuvaa ja yhdenmukaista.

Lakiehdotuksen 24 §:n 2 momentissa tulisi olla määritelty tiedonsaantioikeus myös sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä. Lakiehdotuksessa kunnalla on oikeus saada välttämättömiä tietoja kunnan ja valtion terveydenhuolto-, terveydensuojelu-, eläinlääkintä- ja elintarvikevalvontaviranomaisilta sekä 18 §:ssä tarkoitettuilta laboratorioilta ja yksityisiltä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköiltä sekä itsenäisiltä terveydenhuollon ammatinharjoittajilta. Tartunnan jäljittämiseksi olisi lisäksi erittäin olennaista, että kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri voisi saada välttämättömiä tietoja myös sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä. Tartunnan jäljittämiseksi olisi erittäin olennaista myös, että kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri voisi saada välttämättömiä tietoja liikunta-, ravintola-, majoitus- ja tapahtumapalveluja sekä muita yleisötilaisuuksia järjestäviltä elinkeinonharjoittajilta. Välttämättömiä tietoja tulisi saada myös harrastusryhmiä ylläpitäviltä tahoilta ja joukkoliikennepalveluja järjestäviltä elinkeinonharjoittajilta. Lisäksi tartuntaketjujen selvittämiseksi välttämättömiä tietoja tulisi saada henkilöiltä, jotka osallistuvat vapaamuotoisiin joukkokokoonntumisiin, kuten esimerkiksi opiskelijoiden vapaa-ajantapahtumiin ja satunnaisiin harrastusryhmiin.

Lakiehdotuksen 24 §:n 4 momentissa säädetään sairaanhoitopiirin kuntayhtymän oikeudesta luovuttaa tietoja kunnan tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan kunnalla tulisi olla nimenomainen tiedonsaantioikeus myös sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tietoihin eikä niin, että tietojen luovutus on sairaanhoitopiirin kuntayhtymän harkinnan varassa.

Kommentit koskien yleisperusteluja

Ei kommentteja.

Muut kommentit

Toimialan näkemyksen mukaan esitetyt muutokset erityisesti karanteeniin ja eristykseen liittyvien säännösten osalta ratkaisevat monia käytännössä esiintyneitä ongelmia.

Lisätiedot

Henriikka Ketola, lakimies, puhelin: 310 46702
henriikka.ketola(a)hel.fi

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan

21.9.2020

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

toimialajohtaja